

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om semesterlagen för sjömän, sjöarbetstidslagen och lagen om arbetstiden på fartyg i inrikesfart

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att semesterlagen för sjömän, sjöarbetstidslagen och lagen om arbetstiden på fartyg i inrikesfart ändras. Enligt den ändring som föreslås i semesterlagen för sjömän ska arbetstagaren ha rätt att åtnjuta semester under två och en halv vardag för varje full kvalifikationsmånad ända från anställningsförhållandets början. I och med ändringen motsvarar bestämmelserna om semester för sjömän kraven beträffande semesterrätt i den konvention om arbete till sjöss som Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens godkänt och i EU:s direktiv om arbete till sjöss.

Bestämmelsen om den tvingande naturen hos sjöarbetstidslagens bestämmelser föreslås bli ändrad så att riksomfattande arbetsmarknadsorganisationers rätt att avtala om

ersättning för övertidsarbete utvidgas. Dessutom föreslås lagens bestämmelser om undantagslov bli upphävda.

I propositionen föreslås harmonisering av de ovan nämnda tre lagarnas bestämmelser om att sådana nivåer som avtalats och föreskrivits internationellt inte kan ändras genom bestämmelser i kollektivavtal. Det föreslås dessutom att lagarnas bestämmelser om framläggningsskyldighet på arbetsplatserna ska förenhetligas och bestämmelserna om vilotiden per dygn i lagen om arbetstiden på fartyg i inrikesfart ska kompletteras. Dessutom föreslås vissa tekniska ändringar i lagarna.

Lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt.

MOTIVERING

1 Nuläge och föreslagna ändringar

1.1 Semesterlag för sjömän

Semesterlagen för sjömän (433/1984) tillämpas med vissa undantag på arbete som en arbetstagare på basis av avtal utför för arbetsgivarens räkning under dennes ledning och uppsikt mot lön eller annat vederlag ombord på finskt fartyg eller, på förordnande av arbetsgivaren, tillfälligt annanstans.

Enligt 2 § 1 mom. i semesterlagen för sjömän har en arbetstagare rätt att åtnjuta semester under två och en sjättedels vardag för varje full kvalifikationsmånad. En arbetstagare vars arbetsförhållande fortgått utan avbrott över ett år har rätt att i semester få två

och en halv vardag för varje full kvalifikationsmånad därefter. Om totalantalet semesterdagar vid uträkning av semesterns längd inte utgör ett helt tal, ska del av dag ges som full semesterdag.

Enligt 2 § 3 mom. anses såsom full kvalifikationsmånad en sådan kalendermånad under vilken arbetstagaren varit i arbete hos arbetsgivaren minst fjorton dagar.

Internationella arbetsorganisationens (ILO) allmänna konferens godkände 2006 en konsoliderad konvention om arbete till sjöss, vars syfte är att stärka de enhetliga och konsekventa minimistandarderna för arbete inom sjöfarten och att reformera tidigare ILO-konventioner inom sjöfarten. Enligt konventionen ska sjöfararnas särskilda behov av se-

mester behörigen beaktas och den avlönade semesterns längd ska vara minst två och en halv kalenderdag för varje kvalifikationsmånad (2 kap., regel 2.4, A2.4, punkt 2).

Genom rådets direktiv 2009/13/EG genomförs det avtal av den 19 maj 2008 som ingåtts av de internationella arbetsmarknadsparterna inom sjöfarten (European Community Shipowners' Associations, ECSA och European Transport Workers' Federation, ETF) om 2006 års konvention om arbete till sjöss. Direktivet har en bestämmelse med samma innehåll som ILO:s konvention om arbete till sjöss har.

Det föreslås att 2 § 1 mom. ska ändras så att arbetstagaren ska ha rätt att åtnjuta semester under två och en halv vardag för varje full kvalifikationsmånad ända från anställningsförhållandets början. Antalet semesterdagar för kvalifikationsmånaden skulle inte längre vara beroende av anställningens längd. Om totalantalet semesterdagar vid uträknande av semesterns längd inte utgör ett helt tal, ska del av dag ges som full semesterdag så som hittills. Bestämmelsen om semesterersättning när arbetsförhållandet upphör i 18 § 2 mom. föreslås bli ändrad på motsvarande sätt. Genom de föreslagna ändringarna ska den finska lagstiftningen bringas i överensstämmelse med bestämmelserna i konventionen om arbete till sjöss från år 2006, och hindret för ratifikation av konventionen undanröjs till denna del. Samtidigt blir kraven i rådets direktiv om arbete till sjöss uppfyllda.

I 3 § 2 mom. 2 punkten, 4 och 12 § samt 19 § 3 mom. i semesterlagen för sjömän finns bestämmelser om reservövningar, värnpliktiga och värnpliktstiden. Av jämställdhetsskäl föreslås att i nämnda bestämmelser inkluderas parallellt ett omnämnande om kompletterande tjänstgöring, civiltjänstgörare och civiltjänstgöringstid.

Termerna moderskaps-, faderskaps- eller föräldraledighet i 3 § 2 mom. 5 punkten, 6 § och 16 § 2 mom. föreslås bli ändrade till moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldraledighet, vilket motsvarar bestämmelserna i sjukförsäkringslagen (1224/2004) samt i den föreslagna lagen om sjöarbetsavtal (RP 174/2010 rd).

Termen teoretisk utbildning i 3 § 2 mom. 13 punkten i semesterlagen för sjömän före-

slås bli ändrad till teoretisk undervisning, vilket motsvarar bestämmelserna i lagen om yrkesutbildning (630/1998).

I 17 § 2 mom. finns bestämmelser om arbetsgivarens rätt att få ersättning av statens medel för kostnaderna för fria resor. Det föreslås att momentet kompletteras så att det motsvarar 3 kap. 4 § 2 mom. i den föreslagna lagen om sjöarbetsavtal. I momentet föreslås en bestämmelse om att ersättning för resekostnader ska ansökas skriftligen hos arbets- och näringsministeriet. Momentet föreslås även bli kompletterat genom en bestämmelse om ändringssökande. Enligt förslaget bestäms besvärsmått med stöd av förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Enligt 24 § 4 mom. i semesterlagen för sjömän är det inte möjligt att genom kollektivavtal överenskommas om sådana undantag från arbetsvillkoren som står i strid med internationella avtal som är bindande för Finland. Det föreslås att avtalsrätten begränsas så att en bestämmelse i ett kollektivavtal vilken försämrar sådana förmåner motsvarande arbetstagarförmåner som avses i för Finland bindande internationella konventioner eller Europeiska unionens rättsakter är ogiltig. I stället för kollektivavtalsbestämmelserna ska i en sådan situation iakttas bestämmelserna i en internationell konvention eller Europeiska unionens rättsakter. Om detta inte är möjligt ska i stället för kollektivavtalsbestämmelserna iakttas de bestämmelser genom vilka bestämmelserna i en internationell konvention har satts i kraft eller Europeiska unionens rättsakter har genomförts. En bestämmelse med motsvarande innehåll är i den föreslagna lagen om sjöarbetsavtal.

I 26 § finns bestämmelser om undantagslov som kan beviljas en utländsk arbetsgivare. Det föreslås att 1 mom. kompletteras så att undantag inte får beviljas från semesterns längd enligt 2 §. Paragrafens 2 mom. föreslås bli kompletterat genom en bestämmelse om besvärsmått. Enligt förslaget bestäms besvärsmått med stöd av förvaltningsprocesslagen.

I 29 § i semesterlagen för sjömän finns bestämmelser om arbetsgivarens skyldighet att hålla lagen i fråga samt stadganden och bestämmelser som utfärdats med stöd av den framlagda till påseende ombord på fartyget eller på annat lämpligt ställe. Bestämmelsen

föreslås bli ändrad så att arbetsgivaren ska hålla lagen ifråga och bestämmelser som utfärdats med stöd av den fritt tillgängliga för arbetstagarna på arbetsplatsen. Stadganden ska motsvara 13 kap. 15 § i den föreslagna lagen om sjöarbetsavtal Dessutom föreslås det att i 29 § intas en skyldighet att på fartyg i utrikestrafik hålla handlingarna framlagda även på engelska.

Det föreslås att 36 § om mönstring upphävs eftersom systemet med mönstring har slopats. Mönstringslagen (1005/1986) har upphävts genom lagen om registrering av fartygspersonal (1360/2006).

Dessutom föreslås tekniska ändringar i 1 § 3 mom., 3 § 2 mom. 4 och 12 punkten samt i 26 och 27 §.

1.2 Sjöarbetstidslag

I 16 § i sjöarbetstidslagen (296/1976) finns bestämmelser om ministeriets rätt att i enskilda fall bevilja undantag från tillämpning av sjöarbetstidslagen, i 16 a § bestämmelser om undantagslov för utländska arbetsgivare och i 16 b § bestämmelser om villkoren för undantaget. Ovan nämnda bestämmelser om undantagslov föreslås bli upphävda eftersom ILO:s konvention om arbete till sjöss inte tillåter avvikelser från kraven beträffande minimivilotider.

I 20 b § finns bestämmelser om riksomfattande arbetsmarknadsorganisationers rätt att avtala om något annat än vad som föreskrivs i de i övrigt tvingande bestämmelserna i lagen. Enligt 1 mom. kan avvikelse från bestämmelserna i 12 och 14 § ske genom dylika kollektivavtal i fråga om de arbetstagare vilkas arbets- och fritidsperioder bestäms enligt ett avlösningssystem som grundar sig på kollektivavtal. Arbetsmarknadsorganisationernas rätt att träffa avtal föreslås till denna del bli utvidgad så att arbetsmarknadsorganisationerna på ett ändamålsenligt sätt ska kunna avtala om ersättning för overtidsarbete.

Enligt 20 b § 4 mom. i sjöarbetstidslagen är det inte möjligt att genom kollektivavtal överenskommas om sådana undantag från arbetsvillkoren som står i strid med internationella avtal som är bindande för Finland. Rätten att träffa avtal föreslås bli begränsad

på samma sätt som nämns ovan i motiveringarna till 24 § 4 mom. i semesterlagen för sjömän.

I fråga om bestämmelserna om framläggning i 21 § föreslås att bestämmelsen om arbetsgivarens skyldighet att hålla framlagda de kollektivavtalsbestämmelser som överenskommits enligt 20 b § ska strykas, eftersom bestämmelser om denna skyldighet finns i 12 § i lagen om kollektivavtal (436/1946). Eftersom undantagsloven enligt 16 och 16 a § i sjöarbetstidslagen föreslås bli slopade, föreslås att bestämmelsen om arbetsgivarens skyldighet att hålla myndighetens beslut om undantag framlagt ska strykas från bestämmelsen om framläggning. Till övriga delar föreslås bestämmelsen om framläggning bli förenhetligad på det sätt som nämns i motiveringarna till 29 § i semesterlagen för sjömän.

Laghänvisningarna i 14 § 2 mom. och 19 b § 3 mom. föreslås dessutom bli korrigerade.

1.3 Lag om arbetstiden på fartyg i inrikesfart

I 8 § 1 mom. i lagen om arbetstiden på fartyg i inrikesfart (248/1982) finns bestämmelser om ministeriets rätt att i enskilda fall bevilja undantag från maximiarbetstiden per dygn. I momentet föreslås bli intagen en bestämmelse om att i ett beslut som fattats av arbets- och näringsministeriet får ändring sökas på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen.

Det föreslås att 12 § 3 mom., som handlar om den vakthållande personalens vilotid per dygn, ska kompletteras så att det motsvarar 9 a § 3 mom. i sjöarbetstidslagen.

Enligt 22 § 4 mom. i lagen om arbetstiden på fartyg i inrikesfart är det inte möjligt att genom kollektivavtal överenskommas om sådana undantag från arbetsvillkoren som står i strid med internationella avtal som är bindande för Finland. Rätten att träffa avtal föreslås bli begränsad på samma sätt som nämns ovan i motiveringarna till 24 § 4 mom. i semesterlagen för sjömän.

I 24 § finns bestämmelser om att stadganden och bestämmelser ska hållas framlagda

till påseende ombord på fartyget eller på annat lämpligt ställe. Ordalydelsen i bestämmelsen om framläggning föreslås bli förenhetligad med den föreslagna ordalydelsen i 29 § i semesterlagen för sjömän, dock utan skyldighet att hålla handlingarna framlagda också på engelska.

Laghänvisningarna i 7 § 1 mom. och 16 § 1 mom. föreslås dessutom bli korrigerade.

2 Propositionens ekonomiska konsekvenser

Enligt den ändring som föreslås i semesterlagen för sjömän ska arbetstagaren ha rätt att åtnjuta semester under två och en halv vardag för varje full kvalifikationsmånad ända från anställningsförhållandets början i stället för de två och en sjättedels vardag som anges i den gällande lagen. Ändringen innebär att man intjänar fyra fler vardagar i semester under det första arbetsåret jämfört med systemet enligt den gällande lagen. Således förlorar arbetsgivaren en arbetsinsats om fyra vardagar under det första arbetsåret per varje nytt arbetsförhållande.

I och med att arbetsmarknadsorganisationernas rätt att avtala om ersättning för övertidarbete utvidgas ges arbetsmarknadsorganisationerna en möjlighet att i sina kollektivavtalslösningar beakta de särskilda förhållanden som råder inom branschen. Propositionen syftar till att trygga verksamhetsbetingelserna för branschen i den förändrade situationen.

3 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts i samarbete med delegationen för sjömansärenden som finns i anslutning till arbets- och näringsministeriet.

4 Samband med andra propositioner

I regeringens proposition med förslag till lag om sjöarbetsavtal och vissa lagar som har samband med den föreslås en totalreform av sjömanslagen. De viktigaste innehållsmässiga ändringarna gäller personer i atypiska arbetsförhållanden, arbetstagarnas rätt till fria hemresor och arbetsgivarens skyldigheter att ersätta arbetstagarens kostnader för sjukvård. Också bestämmelserna om skadestånd i anslutning till ogrundat avslutande av anställningen föreslås bli preciserade. I semesterlagen för sjömän, sjöarbetstidslagen och lagen om arbetstid på fartyg i inrikesfart finns bestämmelser som innehåller hänvisningar till den gällande sjömanslagen. I propositionen föreslås ändring av hänvisningsbestämmelserna så att de motsvarar bestämmelserna i den föreslagna lagen om sjöarbetsavtal.

I riksdagen godkänd regeringens proposition med förslag till lag om läkarundersökning av fartygspersonal (RP 102/2010 rd) föreslås att det stiftas en ny lag för att främja säkerheten inom sjöfarten. Genom lagen förtydligas den nuvarande lagstiftningen och lyfts de nuvarande bestämmelserna om läkarundersökning av fartygspersonal på förordningsnivå upp på lagnivå på det sätt som förutsätts i grundlagen. Genom läkarundersökning av fartygspersonalen ska det säkerställas att personalen är medicinskt lämplig för att arbeta ombord på fartyg. I propositionen föreslås att hänvisningsbestämmelsen ändras så att den motsvarar bestämmelserna i lagen om läkarundersökning av fartygspersonal.

5 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft så snart som möjligt.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

1.

Lag**om ändring av semesterlagen för sjömän**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i semesterlagen för sjömän (433/1984) 36 § och
ändras 1 § 3 mom., 2 § 1 mom., 3 § 2 mom. 2, 4, 5, 12 och 13 punkten, 4, 6, 12 och 14 §, 16 § 2 mom., 17 § 2 mom., 18 § 2 mom., 19 § 3 mom., 24 § 4 mom. samt 26, 27 och 29 §, av dem 3 § 2 mom. 4 punkten sådan den lyder i lag 782/1988 och 5 punkten sådan den lyder i lag 1441/1992, 4 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 592/1986, 6 § och 16 § 2 mom. sådana de lyder i lag 592/1986, 14 och 27 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 334/1996, 26 § sådan den lyder i lag 334/1996, 17 § 2 mom. sådant det lyder i lag 954/2000 och 24 § 4 mom. sådant det lyder i lag 153/2001, som följer:

1 §

Tillämpningsområde

 Denna lag tillämpas inte heller på arbete som ska anses enbart som tillfälligt kontroll-, service- och lotsningsarbete eller annat med dem jämförbart arbete eller som, utan att arbetstagaren följer med fartyget, endast utförs då fartyget är förtöjt vid kaj eller ligger på säker ankarplats, om arbetet omfattas av semesterlagen (162/2005).

2 §

Semesterns längd

 Arbetstagare har rätt att åtnjuta semester under två och en halv vardag för varje full kvalifikationsmånad. Om totalantalet semesterdagar vid uträknande av semesterns längd inte utgör ett helt tal, ska del av dag ges som full semesterdag.

3 §

Dagar likställda med arbetade dagar

 Som likställda med arbetade dagar betraktas också de dagar då arbetstagaren under arbetsförhållandets bestånd varit förhindrad att utföra arbete

 2) på grund av repetitionsövning, extra tjänstgöring eller kompletterande tjänstgöring, om han har återkommit till arbetet så snart hindret upphört;

 4) på grund av läkarundersökning som avses i lagen om företagshälsovård (1383/2001) eller lagen om läkarundersökning av fartygspersonal (/) eller som har föreskrivits av arbetsgivaren eller beror på sjukdom eller olycksfall;

5) under tiden för sådan moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldraledighet om vilken det föreskrivs i 5 kap. i lagen om sjöarbetsavtal (/);

 12) på grund av studieledighet som avses i lagen om studieledighet (273/1979), dock högst 30 dagar för två på varandra följande

kvalifikationsperioder, om arbetstagaren omedelbart efter studieledigheten återvänt till arbete som arbetsgivaren anvisat det;

13) på grund av deltagande i sådan teoretisk undervisning som avses i lagen om yrkesutbildning (630/1998) och som förutsätts i gällande läroavtal;

4 §

Rätt till semester

Arbetstagare har rätt till semester sedan det gått sex fulla kvalifikationsmånader från början av arbetsförhållandet, och därefter alltid med sex månaders intervaller (*kvalifikationsperiod*) från det den tidigare rätten till semester uppkom.

Om arbetstagaren har varit ledig med stöd av bestämmelserna om vårdledighet i 5 kap. 3 § i lagen om sjöarbetsavtal, åtnjutit i lagen om studieledighet nämnd studieledighet, fullgjort beväringstjänst som värnpliktig eller fullgjort civiltjänst som civiltjänstgörare eller av annan sådan orsak under arbetsförhållandets bestånd varit förhindrad att utföra arbete under en tid som enligt 3 § inte betraktas som likställd med arbetade dagar då semestern bestäms, börjar en ny period om sex fulla kvalifikationsmånader, med avvikelse från vad som föreskrivs i 1 mom., då arbetstagaren återupptar arbetet, om inte annat avtalas.

6 §

Beviljande av semester i vissa fall

Oberoende av vad som föreskrivs i 5 § kan en arbetstagare ges semester eller en del av semestern i samband med sådan moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldraledighet eller vårdledighet som avses i 5 kap. i lagen om sjöarbetsavtal.

Om en arbetstagare som återupptar arbetet har semester till godo vid ingången av den kvalifikationsperiod som avses i 4 § 2 mom., kan denna semester ges i samband med semestern för denna kvalifikationsperiod.

12 §

Verkan av värnplikts- och civiltjänstgöringstid på tiden för arbetsförhållandets fortbestånd

I de fall som avses i 2 § 1 mom. och i 19 § 1 mom. inräknas i tiden för arbetsförhållandets fortbestånd inte den tid då arbetet varit avbrutet med anledning av att arbetstagaren fullgjort beväringstjänst som värnpliktig eller fullgjort civiltjänst som civiltjänstgörare.

14 §

Naturaförmåner under semester

Till lön hörande naturaförmåner ska under semestern utges oavkortade.

Om arbetstagaren inte utnyttjar naturaförmånerna under semestern, är han berättigad att för dem få ersättning i pengar, också för söndagar, kyrkliga högtidsdagar, självständighetsdagen, jul- och midsommaraftonen, påsklördagen och första maj. Om det inte har avtalats om större ersättning i pengar för naturaförmånerna, beräknas den enligt grunder som arbets- och näringsministeriet fastställer efter att ha gett delegationen för sjömansärenden tillfälle att avge utlåtande.

16 §

Resor för semester

Arbetstagaren har likväl inte rätt till fria resor enligt 1 mom., om arbetstagaren tidigare under samma kvalifikationsperiod har åtnjutit motsvarande förmån, inte heller för en sådan kvalifikationsperiod under vilken arbetstagaren utnyttjat sin rätt till fria resor enligt 3 kap. 1 § 1 mom. i lagen om sjöarbetsavtal, om semestern eller en del därav på ett i 6 § angivet sätt getts i samband med sådan moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldraledighet eller vårdledighet som avses i 5 kap. i lagen om sjöarbetsavtal.

17 §

Kostnaderna för fria resor och hur resorna skall ordnas

De resor som avses i 16 § ordnas av arbetsgivaren. Ansökan om ersättning för resekostnader ska göras skriftligt hos arbets- och näringsministeriet. Arbetsgivarens rätt att få ersättning av statens medel förfaller, om arbetsgivaren inte har ansökt om ersättning inom ett år från utgången av det kalenderår då rätten uppkom. Arbets- och näringsministeriets beslut får överklagas så som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

18 §

Semesterersättning när arbetsförhållandet upphör

I semesterersättning ska för varje full kvalifikationsmånad betalas lön för två och en halv dag.

19 §

Beräkning och utgivande av semesterersättning i vissa fall

Sådan rätt till semesterersättning som avses i 18 § och denna paragraf har också en arbetstagare som påbörjar sin beväringstjänst som värnpliktig eller sin civiltjänstgöring som civiltjänstgörare, fastän arbetsförhållandet inte har upphört.

24 §

Undantag från lagens bestämmelser

En bestämmelse i ett kollektivavtal vilken försämrar sådana förmåner som avses i för Finland bindande internationella konventio-

ner eller Europeiska unionens rättsakter är ogiltig. I stället för den bestämmelsen ska bestämmelserna i en internationell konvention eller i Europeiska unionens rättsakter iakttas eller, om detta inte är möjligt, de bestämmelser genom vilka bestämmelserna i en internationell konvention har satts i kraft eller Europeiska unionens rättsakter har genomförts.

26 §

Undantagslov för utländsk arbetsgivare

Om ett finskt fartyg eller en del av det har upplåtits till en utlänning, kan arbets- och näringsministeriet, på ansökan av fartygets ägare och efter att ha gett delegationen för sjömansärenden tillfälle att avge utlåtande, antingen helt eller delvis befria den utländska arbetsgivaren från att iakttas stadgandena i denna lag. Undantag kan inte beviljas från semesterns längd enligt 2 §.

Undantagslov enligt 1 mom. kan beviljas endast om det finns vägande skäl därtill. Innan undantagslovet beviljas ska om möjligt säkerställas att undantagslovet inte medför väsentliga förändringar i arbetstagarnas i denna lag stadgade ställning. Arbets- och näringsministeriets beslut får överklagas så som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen.

27 §

Villkor för undantagslov

Undantagslov som avses i 26 § kan beviljas endast för viss tid, och därtill kan anslutas de villkor som anses nödvändiga.

En arbetsgivare eller fartygsbefälhavare som erhållit undantagslov skal utan dröjsmål meddela arbets- och näringsministeriet förändringar i de förhållanden som ligger till grund för undantagslovet. Villkor som anslutits till undantagslovet kan ändras, om förändringar i förhållandena har inträffat. Om förändringarna anses äventyra arbetstagarnas ovan avsedda ställning, kan undantagslovet återkallas.

Undantagslovet kan också återkallas, om villkoren inte iakttas.

29 §

Framläggning

Arbetsgivaren ska hålla denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den

fritt tillgängliga för arbetstagarna på arbetsplatsen.

På fartyg i utrikestrafik ska dessa handlingar vara framlagda även på engelska.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.**Lag****om ändring av sjöarbetstidslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i sjöarbetstidslagen (296/1976) 16, 16 a och 16 b § och
ändras 14 § 2 mom., 19 b § 3 mom., 20 b § 1 och 4 mom. och 21 §,
av dem 20 b § 1 och 4 mom. och 21 § sådana de lyder i lag 151/2001 samt 19 b § 3 mom.
sådant det lyder i lag 969/2008, som följer:

14 §

Övertidsersättning i form av vederlag

Då i 1 mom. 1 punkten avsedd fritid ges, ska det i tillämpliga delar iaktas vad som i semesterlagen för sjömän (433/1984) föreskrivs om betalning av semesterlön, om hamn där semestern ges och om underrättelse angående semestertidpunkten.

19 b §

Ersättning för kostnader vid avlösning av besättning

För resor som avses i 3 kap. 4 § i lagen om sjöarbetstaktal (/) eller 16 § i semesterlagen för sjömän har arbetsgivaren inte rätt till ersättning av statens medel enligt denna paragraf.

20 b §

Bestämmelsernas tvingande natur och undantag genom riksomfattande kollektivavtal

Arbetsgivar- och arbetstagarföreningar vars verksamhetsområde omfattar hela landet har

utöver vad som bestäms i denna lag rätt att avtala något annat om vad som föreskrivs i 3—9 §, 12 och 14 § samt i 19 och 19 a §. Under en tidsperiod av högst 52 veckor får den ordinarie arbetstiden per vecka dock inte i genomsnitt överskrida 40 timmar.

En bestämmelse i ett kollektivavtal vilken försämrar sådana förmåner som avses i för Finland bindande internationella konventioner eller Europeiska unionens rättsakter är ogiltig. I stället för den bestämmelsen ska bestämmelserna i en internationell konvention eller i Europeiska unionens rättsakter iaktas eller, om detta inte är möjligt, de bestämmelser genom vilka bestämmelserna i en internationell konvention har satts i kraft eller Europeiska unionens rättsakter har genomförts.

21 §

Framläggning

Arbetsgivaren ska hålla denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den fritt tillgängliga för arbetstagarna på arbetsplatsen.

Dessa handlingar ska vara framlagda även på engelska.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av lagen om arbetstiden på fartyg i inrikesfart

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om arbetstiden på fartyg i inrikesfart (248/1982) 7 § 1 mom., 8 § 1 mom., 12 § 3 mom., 16 § 1 mom., 22 § 4 mom. och 24 §, av dem 8 § 1 mom. sådant det lyder i lag 336/1996 samt 12 § 3 mom. och 22 § 4 mom. sådana de lyder i lag 152/2001, som följer:

7 §

Beredskapstider och arbetstid

Är arbetstagaren på det sätt som avses i 4 kap. 6 § 1 mom. i lagen om sjöarbetsavtal (/) eller på ett därmed jämförbart sätt eller annars enligt avtal skyldig att under bestämda tider stanna ombord under sin fritid och vid behov genast vara redo att börja sitt arbete, ska den tid som använts till beredskapen i sin helhet räknas som arbetstid.

8 §

Övertidsarbete per dygn

En arbetstagare är skyldig att högst 16 timmar i veckan mot ersättning utföra övertidsarbete utöver den i 4 § 1 mom. stadgade ordinarie arbetstiden per dygn. Arbetstiden per dygn får likväl vara högst 14 timmar. I enskilda fall kan arbets- och näringsministeriet, efter att ha gett delegationen för sjömansärenden tillfälle att avge utlåtande, bevilja undantag från dessa maximitider. Villkor för undantagslov är att övertidsarbetet utförs med arbetstagarens samtycke och att överenskommelse träffats om att det avlösningssystem som avses i 18 § ska iakttas på fartyget eller arbetstiden ska utjämnas inom tre månader så att den motsvarar ovan stadgade maximitider. Arbets- och näringsministeriets beslut får överklagas så som fö-

reskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

12 §

Vilotiden per dygn

Under varje period av 24 timmar ska vakt-hållande personal ges en vilotid på minst tio timmar. Vilotiden kan delas in i högst två delar av vilka den ena ska vara oavbruten i minst sex timmar. Den vakthållande personalens vilotid kan förkortas enligt 2 mom., om arbetstagaren under varje period av sju dagar ges en vilotid på minst 70 timmar.

16 §

Fritid som övertidsersättning

Då fritid enligt 13 och 14 § ges, ska i tillämpliga delar iakttas vad som i semesterlagen för sjömän (433/1984) föreskrivs om uträkning och betalning av semesterlön samt om underrättelse angående semestertidpunkten. Om fritiden på arbetstagarens begäran undantagsvis ges i form av en kort, högst tre dagar lång ledighet, kan parterna utan hinder av vad som ovan föreskrivs om arbetsgivarens underrättelseplikt avtala om tidpunkten för ledigheten.

22 §

Bestämmelsernas tvingande natur

En bestämmelse i ett kollektivavtal vilken försämrar sådana förmåner som avses i för Finland bindande internationella konventioner eller Europeiska unionens rättsakter är ogiltig. I stället för den bestämmelsen ska bestämmelserna i en internationell konvention eller i Europeiska unionens rättsakter iakttas eller, om detta inte är möjligt, de bestämmelser genom vilka bestämmelserna i en interna-

tionell konvention har satts i kraft eller Europeiska unionens rättsakter har genomförts.

24 §

Framläggning

Arbetsgivaren ska hålla denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den fritt tillgängliga för arbetstagarna på arbetsplatsen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 19 november 2010

Republikens President

TARJA HALONEN

Arbetsminister *Anni Sinnemäki*

1.

Lag**om ändring av semesterlagen för sjömän**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i semesterlagen för sjömän (433/1984) 36 § och
ändras 1 § 3 mom., 2 § 1 mom., 3 § 2 mom. 2, 4, 5, 12 och 13 punkten, 4, 6, 12 och 14 §, 16 § 2 mom., 17 § 2 mom., 18 § 2 mom., 19 § 3 mom., 24 § 4 mom. samt 26, 27 och 29 §, av dem 3 § 2 mom. 4 punkten sådan den lyder i lag 782/1988 och 5 punkten sådan den lyder i lag 1441/1992, 4 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 592/1986, 6 § och 16 § 2 mom. sådana de lyder i lag 592/1986, 14 och 27 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 334/1996, 26 § sådan den lyder i lag 334/1996, 17 § 2 mom. sådant det lyder i lag 954/2000 och 24 § 4 mom. sådant det lyder i lag 153/2001, som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

1 §

1 §

*Tillämpningsområde**Tillämpningsområde*

Denna lag tillämpas inte heller på arbete som skall anses enbart såsom tillfälligt kontroll-, service- och lotsningsarbete eller annat härmed jämförbart arbete eller som, utan att arbetstagaren följer med fartyget, endast utförs då fartyget är förtöjt vid kaj eller ligger på säker ankarplats, om arbetet faller under semesterlagen (272/73).

Denna lag tillämpas inte heller på arbete som ska anses enbart *som* tillfälligt kontroll-, service- och lotsningsarbete eller annat *med dem* jämförbart arbete eller som, utan att arbetstagaren följer med fartyget, endast utförs då fartyget är förtöjt vid kaj eller ligger på säker ankarplats, om arbetet *omfattas av* semesterlagen (162/2005).

2 §

2 §

*Semesterns längd**Semesterns längd*

Arbetstagare har rätt att åtnjuta semester under *två och en sjättedels vardag för varje full kvalifikationsmånad. Arbetstagare vars arbetsförhållande fortgått utan avbrott över ett år har rätt att i semester få två och en halv vardag för varje full kvalifikationsmånad därefter.* Om totalantalet semesterdagar vid uträknande av semesterns längd inte utgör ett helt tal, skall del av dag ges som full semesterdag.

Arbetstagare har rätt att åtnjuta semester under två och en halv vardag för varje full kvalifikationsmånad. Om totalantalet semesterdagar vid uträknande av semesterns längd inte utgör ett helt tal, ska del av dag ges som full semesterdag.

3 §

Dagar likställda med arbetade dagar

Såsom likställda med arbetade dagar betraktas också de dagar då arbetstagaren under arbetsförhållandets bestånd varit förhindrad att utföra arbete:

2) på grund av reservövning eller extra tjänstgöring, om han har återkommit till arbetet så snart hindret upphört;

4) på grund av läkarundersökning som avses i lagen om företagshälsovård (743/78) eller förordningen om läkarundersökning av sjömän (476/80) eller som har föreskrivits av arbetsgivaren eller beror på sjukdom eller olycksfall;

5) under tiden för sådan särskild moderskapsledighet, moderskaps-, faderskaps- eller föräldraledighet om vilken stadgas i sjömanslagen (423/78),

12) på grund av studieledighet som avses i lagen om studieledighet (273/79), likväl högst 30 dagar för två på varandra följande kvalifikationsperioder, om arbetstagaren omedelbart efter studieledigheten återvänt till arbete som arbetsgivaren anvisat honom;

13) på grund av deltagande i teoretisk utbildning som avses i läroavtalslagen (422/67) och som förutsätts i gällande läroavtal;

4 §

Rätt till semester

Arbetstagare har rätt till semester sedan sex fulla kvalifikationsmånader gått från början av arbetsförhållandet, och därefter alltid med sex månaders intervaller (*kvalifikationsperiod*) från det den tidigare rätten till semester uppkom.

Har en arbetstagare varit ledig med stöd av stadgandena om vårdledighet i 32 § 1 mom. sjömanslagen, åtnjutit i lagen om studieledighet nämnd studieledighet, tjänstgjort som

3 §

Dagar likställda med arbetade dagar

Som likställda med arbetade dagar betraktas också de dagar då arbetstagaren under arbetsförhållandets bestånd varit förhindrad att utföra arbete

2) på grund av *repetitionsövning*, extra tjänstgöring eller kompletterande tjänstgöring, om han har återkommit till arbetet så snart hindret upphört;

4) på grund av läkarundersökning som avses i lagen om företagshälsovård (1383/2001) eller *lagen om läkarundersökning av fartygspersonal (/)* eller som har föreskrivits av arbetsgivaren eller beror på sjukdom eller olycksfall;

5) under tiden för sådan *moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldraledighet* om vilken *det föreskrivs i 5 kap. i lagen om sjöarbetsavtal (/)*;

12) på grund av studieledighet som avses i lagen om studieledighet (273/1979), dock högst 30 dagar för två på varandra följande kvalifikationsperioder, om arbetstagaren omedelbart efter studieledigheten återvänt till arbete som arbetsgivaren anvisat *det*;

13) på grund av deltagande i *sådan* teoretisk *undervisning* som avses i *lagen om yrkesutbildning (630/1998)* och som förutsätts i gällande läroavtal;

4 §

Rätt till semester

Arbetstagare har rätt till semester sedan *det gått* sex fulla kvalifikationsmånader från början av arbetsförhållandet, och därefter alltid med sex månaders intervaller (*kvalifikationsperiod*) från det den tidigare rätten till semester uppkom.

Om arbetstagaren har varit ledig med stöd av *bestämmelserna* om vårdledighet i 5 kap. 3 § i *lagen om sjöarbetsavtal*, åtnjutit i lagen om studieledighet nämnd studieledighet, *full-*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

värnpliktig i aktiv trupp eller av annan sådan orsak under arbetsförhållandets bestånd varit förhindrad att utföra arbete under en tid som enligt 3 § inte betraktas som likställd med arbetade dagar då semestern bestäms, börjar en ny period om sex fulla kvalifikationsmånader, med avvikelse från vad som föreskrivs i 1 mom., då arbetstagaren återupptar arbetet, om inte annat avtalas.

gjort beväringstjänst som värnpliktig eller fullgjort civiltjänst som civiltjänstgörare eller av annan sådan orsak under arbetsförhållandets bestånd varit förhindrad att utföra arbete under en tid som enligt 3 § inte betraktas som likställd med arbetade dagar då semestern bestäms, börjar en ny period om sex fulla kvalifikationsmånader, med avvikelse från vad som föreskrivs i 1 mom., då arbetstagaren återupptar arbetet, om inte annat avtalas.

6 §

6 §

*Beviljande av semester i vissa fall**Beviljande av semester i vissa fall*

Oberoende av vad som stadgas i 5 § kan arbetstagare ges semester eller del av semester i samband med moderskaps-, faderskaps- eller föräldraledighet eller vårdledighet enligt 32 § 1 mom. sjömanslagen.

Oberoende av vad som *föreskrivs* i 5 § kan *en* arbetstagare ges semester eller *en* del av *semestern* i samband med *sådan* moderskaps-, *särskild moderskaps-*, faderskaps- eller föräldraledighet eller vårdledighet *som avses i 5 kap. i lagen om sjöarbetsavtal*.

Har en arbetstagare som återupptar arbetet semester till godo vid ingången av den i 4 § 2 mom. nämnda kvalifikationsperioden, kan denna semester ges i samband med semestern för denna kvalifikationsperiod.

Om en arbetstagare som återupptar arbetet *har* semester till godo vid ingången av den kvalifikationsperiod *som avses* i 4 § 2 mom., kan denna semester ges i samband med semestern för denna kvalifikationsperiod.

12 §

12 §

*Verkan av värnpliktstid på tiden för arbetsförhållandets fortbestånd**Verkan av värnplikts- och civiltjänstgöringstid på tiden för arbetsförhållandets fortbestånd*

I de fall som avses i 2 § 1 mom. och i 19 § 1 mom. inräknas inte i tiden för arbetsförhållandets fortbestånd den tid då arbetet varit avbrutet med anledning av att arbetstagaren såsom värnpliktig har fullgjort tjänstgöring i aktiv trupp.

I de fall som avses i 2 § 1 mom. och i 19 § 1 mom. inräknas i tiden för arbetsförhållandets fortbestånd inte den tid då arbetet varit avbrutet med anledning av att arbetstagaren *fullgjort beväringstjänst som värnpliktig eller fullgjort civiltjänst som civiltjänstgörare*.

14 §

14 §

*Naturaförmåner under semester**Naturaförmåner under semester*

Till lön hörande naturaförmåner skall under semestern utges oavkortade.

Till lön hörande naturaförmåner ska under semestern utges oavkortade.

Om arbetstagaren inte utnyttjar naturaförmånerna under semestern, är han berättigad att för dem få ersättning i pengar, också för söndagar, kyrkliga högtidsdagar, självständighetsdagen, jul- och midsommaraftonen,

Om arbetstagaren inte utnyttjar naturaförmånerna under semestern, är han berättigad att för dem få ersättning i pengar, också för söndagar, kyrkliga högtidsdagar, självständighetsdagen, jul- och midsommaraftonen,

påsklördagen och första maj. Om det inte har avtalats om större ersättning i pengar för naturaförmånerna, beräknas den enligt grunder som arbetsministeriet fastställer efter att ha gett delegationen för sjömansärenden tillfälle att avge utlåtande.

16 §

Resor för semester

Arbetstagare har likväl inte rätt till fria resor enligt 1 mom., om han tidigare under samma kvalifikationsperiod har åtnjutit motsvarande förmån, ej heller för en sådan kvalifikationsperiod under vilken han har utnyttjat sin i 54 § 3 mom. sjömanslagen stadgade rätt till fria resor, om semestern eller del därav på ovan i 6 § stadgat sätt getts i samband med sådan moderskaps-, faderskaps- eller föräldraledighet eller vårdledighet som avses i 32 § 1 mom. sjömanslagen.

17 §

Kostnaderna för fria resor och hur resorna skall ordnas

De resor som avses i 16 § ordnas av arbetsgivaren. Arbetsgivarens rätt till ersättning av staten för sådana kostnader som avses i 1 mom. förfaller, om inte ersättning har sökts inom ett år efter utgången av det kalenderår under vilket rätten till ersättning har uppkommit.

18 §

Semesterersättning när arbetsförhållandet upphör

I semesterersättning skall för varje full kvalifikationsmånad betalas lön för två och en sjättedels dag. Har arbetsförhållandet fort-

påsklördagen och första maj. Om det inte har avtalats om större ersättning i pengar för naturaförmånerna, beräknas den enligt grunder som *arbets- och näringsministeriet* fastställer efter att ha gett delegationen för sjömansärenden tillfälle att avge utlåtande.

16 §

Resor för semester

Arbetstagaren har likväl inte rätt till fria resor enligt 1 mom., om *arbetstagaren* tidigare under samma kvalifikationsperiod har åtnjutit motsvarande förmån, inte heller för en sådan kvalifikationsperiod under vilken *arbetstagaren* utnyttjat sin rätt till fria resor enligt 3 kap. 1 § 1 mom. i lagen om sjöarbetsavtal, om semestern eller en del därav på ett i 6 § angivet sätt getts i samband med sådan moderskaps-, *särskild moderskaps-*, faderskaps- eller föräldraledighet eller vårdledighet som avses i 5 kap. i lagen om sjöarbetsavtal.

17 §

Kostnaderna för fria resor och hur resorna skall ordnas

De resor som avses i 16 § ordnas av arbetsgivaren. *Ansökan om ersättning för resekostnader ska göras skriftligt hos arbets- och näringsministeriet.* Arbetsgivarens rätt att få ersättning av statens medel förfaller, om *arbetsgivaren inte har ansökt om ersättning inom ett år från utgången av det kalenderår då rätten uppkom.* *Arbets- och näringsministeriets beslut får överklagas så som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).*

18 §

Semesterersättning när arbetsförhållandet upphör

I semesterersättning ska för varje full kvalifikationsmånad betalas lön för två och en halv dag.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

gått utan avbrott över ett år, skall i semesterersättning betalas lön för två och en halv dag.

19 §

Beräkning och utgivande av semesterersättning i vissa fall

Sådan rätt till semesterersättning som avses i 18 § och denna paragraf har också arbetstagare vilken såsom värnpliktig börjar tjänstgöra i aktiv trupp, fastän hans arbetsförhållande inte har upphört.

24 §

Undantag från lagens bestämmelser

Med stöd av denna paragraf får inte överenskommas om undantag som står i strid med internationella avtal som är bindande för Finland.

26 §

Undantagslov för utländsk arbetsgivare

Har ett finskt fartyg eller en del av det upplåtits till en utlänning, kan arbetsministeriet, på ansökan av fartygets ägare och efter att ha gett delegationen för sjömansärenden tillfälle att avge utlåtande, antingen helt eller delvis befria den utländska arbetsgivaren från att iaktta stadgandena i denna lag.

Undantagslov enligt 1 mom. kan beviljas endast om det finns vägande skäl därtill. In-

19 §

Beräkning och utgivande av semesterersättning i vissa fall

Sådan rätt till semesterersättning som avses i 18 § och denna paragraf har också en arbetstagare som påbörjar sin beväringstjänst som värnpliktig eller sin civiltjänstgöring som civiltjänstgörare, fastän arbetsförhållandet inte har upphört.

24 §

Undantag från lagens bestämmelser

En bestämmelse i ett kollektivavtal vilken försämrar sådana förmåner som avses i för Finland bindande internationella konventioner eller Europeiska unionens rättsakter är ogiltig. I stället för den bestämmelsen ska bestämmelserna i en internationell konvention eller i Europeiska unionens rättsakter iakttas eller, om detta inte är möjligt, de bestämmelser genom vilka bestämmelserna i en internationell konvention har satts i kraft eller Europeiska unionens rättsakter har genomförts.

26 §

Undantagslov för utländsk arbetsgivare

Om ett finskt fartyg eller en del av det har upplåtits till en utlänning, kan arbets- och näringsministeriet, på ansökan av fartygets ägare och efter att ha gett delegationen för sjömansärenden tillfälle att avge utlåtande, antingen helt eller delvis befria den utländska arbetsgivaren från att iaktta stadgandena i denna lag. *Undantag kan inte beviljas från semesterns längd enligt 2 §.*

Undantagslov enligt 1 mom. kan beviljas endast om det finns vägande skäl därtill. In-

nan undantagslovet beviljas skall om möjligt säkerställas att undantagslovet inte medför väsentliga förändringar i arbetstagarnas i denna lag stadgade ställning.

nan undantagslovet beviljas ska om möjligt säkerställas att undantagslovet inte medför väsentliga förändringar i arbetstagarnas i denna lag stadgade ställning. *Arbets- och näringsministeriets beslut får överklagas så som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen.*

27 §

Villkor för undantagslov

Undantagslov som avses i 26 § kan beviljas endast för viss tid, och därtill kan anslutas de villkor som anses nödvändiga.

En arbetsgivare eller fartygsbefälhavare som erhållit undantagslov skall utan dröjsmål meddela arbetsministeriet förändringar i de förhållanden som ligger till grund för undantagslovet. Villkor som anslutits till undantagslovet kan ändras, om förändringar i förhållandena har inträffat. Om förändringarna anses äventyra arbetstagarnas ovan avsedda ställning, kan undantagslovet återkallas.

Undantagslovet kan också återkallas, om villkoren inte iakttas.

27 §

Villkor för undantagslov

Undantagslov som avses i 26 § kan beviljas endast för viss tid, och därtill kan anslutas de villkor som anses nödvändiga.

En arbetsgivare eller fartygsbefälhavare som erhållit undantagslov ska utan dröjsmål meddela *arbets- och näringsministeriet* förändringar i de förhållanden som ligger till grund för undantagslovet. Villkor som anslutits till undantagslovet kan ändras, om förändringar i förhållandena har inträffat. Om förändringarna anses äventyra arbetstagarnas ovan avsedda ställning, kan undantagslovet återkallas.

Undantagslovet kan också återkallas, om villkoren inte iakttas.

29 §

Framläggningsskyldighet

Arbetsgivaren skall ombord på fartyget *eller vid inrikesfart, som avses i 2 § 3 mom. sjömanslagen, på annat lämpligt ställe* hålla denna lag samt med stöd av den utfärdade *stadganden och bestämmelser* framlagda till påseende för arbetstagarna.

29 §

Framläggning

Arbetsgivaren ska hålla denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den *fritt tillgängliga för arbetstagarna på arbetsplatsen.*

På fartyg i utrikestrafik ska dessa handlingar vara framlagda även på engelska.

36 §

Mönstring

Om av- eller påmönstring skall förrättas med anledning av att arbetstagare beger sig på eller återvänder från semester, skall mönstringarna verkställas utan avgift.

(36 § upphävs)

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av sjöarbetstidslagen

I enlighet med riksdagens beslut upphävs i sjöarbetstidslagen (296/1976) 16, 16 a och 16 b § och ändras 14 § 2 mom., 19 b § 3 mom., 20 b § 1 och 4 mom. och 21 §, av dem 20 b § 1 och 4 mom. och 21 § sådana de lyder i lag 151/2001 samt 19 b § 3 mom. sådant det lyder i lag 969/2008, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

14 §

14 §

Övertidsersättning i form av vederlag

Övertidsersättning i form av vederlag

Då i 1 mom. 1 punkten avsedd fritid gives, skall i tillämpliga delar iakttags vad i lagen om sjömäns semester 353/75 är stadgat om betalning av semesterlön, om hamn där semestern gives och om underrättelse angående semestertidpunkten.

Då i 1 mom. 1 punkten avsedd fritid ges, ska det i tillämpliga delar iakttagas vad som i semesterlagen för sjömän (433/1984) föreskrivs om betalning av semesterlön, om hamn där semestern ges och om underrättelse angående semestertidpunkten.

16 §

(16 § upphävs)

Undantagslov av arbetsministeriet

Om det finns särskilda skäl kan arbetsministeriet, efter att ha gett delegationen för sjömansärenden tillfälle att avge utlåtande, i enskilda fall bevilja undantag från tillämpningen av denna lag.

Undantag får inte beviljas, om de står i strid med internationella avtal som är förpliktande för Finland.

16 a §

(16 a § upphävs)

Undantagslov för utländsk arbetsgivare

Har ett finskt fartyg eller en del av det upplåtits till en utlänning, kan arbetsministeriet, på ansökan av fartygets ägare och efter att ha gett delegationen för sjömansärenden

tillfälle att avge utlåtande, antingen helt eller delvis befria den utländska arbetstivaren från att iaktta stadgandena i denna lag.

Undantagslov kan beviljas endast om det finns vägande skäl därtill. Innan undantagslovet beviljas skall om möjligt säkerställas att undantagslovet inte medför väsentliga förändringar i arbetstagarnas i denna lag stadgade ställning.

16 b §

Villkor för undantagslov

Undantagslov som avses i 16 a § kan beviljas endast för viss tid, och därtill kan anslutas de villkor som anses nödvändiga.

En arbetsgivare eller fartygsbefälhavare som fått undantagslov skall utan dröjsmål meddela arbetsministeriet förändringar i de förhållanden som ligger till grund för undantagslovet. Villkor som anslutits till undantagslovet kan ändras, om förändringar i förhållandena har inträffat. Om förändringarna anses äventyra arbetstagarnas ovan avsedda ställning, kan undantagslovet återkallas.

Undantagslovet kan också återkallas, om villkoren inte iakttas.

19 b §

Ersättning för kostnader vid avlösning av besättning

För resor som avses i 52—56 § i sjömanslagen (423/1978) eller 16 § i semesterlagen för sjömän (433/1984) har arbetsgivaren inte rätt till ersättning av statens medel enligt denna paragraf.

20 b §

Bestämmelsernas tvingande natur och undantag genom riksomfattande kollektivavtal

Arbetsgivar- och arbetstagarföreningar vars verksamhetsområde omfattar hela landet har utöver vad som bestäms i denna lag rätt att avtala något annat om vad som föreskrivs i 3—9 §, samt i 19 och 19 a §. Dess-

(16 b § upphävs)

19 b §

Ersättning för kostnader vid avlösning av besättning

För resor som avses i 3 kap. 4 § i lagen om sjöarbetsavtal (/) eller 16 § i semesterlagen för sjömän har arbetsgivaren inte rätt till ersättning av statens medel enligt denna paragraf.

20 b §

Bestämmelsernas tvingande natur och undantag genom riksomfattande kollektivavtal

Arbetsgivar- och arbetstagarföreningar vars verksamhetsområde omfattar hela landet har utöver vad som bestäms i denna lag rätt att avtala något annat om vad som föreskrivs i 3—9 §, 12 och 14 § samt i 19 och 19 a §. Un-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

utom kan avvikelser från bestämmelserna i 12 och 14 § ske genom dylika kollektivavtal i fråga om de arbetstagare vilkas arbets- och fritidsperioder bestäms enligt ett avlösnings-system som grundar sig på kollektivavtal. Under en tidsperiod av högst 52 veckor får den ordinarie arbetstiden per vecka dock inte i genomsnitt överskrida 40 timmar.

der en tidsperiod av högst 52 veckor får den ordinarie arbetstiden per vecka dock inte i genomsnitt överskrida 40 timmar.

Med stöd av denna paragraf får inte avtalas om undantag som står i strid med internationella avtal som är förpliktande för Finland.

En bestämmelse i ett kollektivavtal vilken försämrar sådana förmåner som avses i för Finland bindande internationella konventioner eller Europeiska unionens rättsakter är ogiltig. I stället för den bestämmelsen ska bestämmelserna i en internationell konvention eller i Europeiska unionens rättsakter iakttas eller, om detta inte är möjligt, de bestämmelser genom vilka bestämmelserna i en internationell konvention har satts i kraft eller Europeiska unionens rättsakter har genomförts.

21 §

21 §

Framläggning

Framläggning

Arbetsgivare skall på lämpligt ställe på fartyget för arbetstagarna hålla framlagda denna lag och med stöd av den utfärdade verkställighetsbestämmelser samt vederbörande myndighets beslut om undantag som beviljats från dem. Arbetsgivare skall också hålla framlagda de kollektivavtalsbestämmelser som överenskommit enligt 20 b §.

Arbetsgivaren ska hålla denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den fritt tillgängliga för arbetstagarna på arbetsplatsen.

Dessa handlingar ska vara framlagda även på engelska.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag**om ändring av lagen om arbetstiden på fartyg i inrikesfart**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om arbetstiden på fartyg i inrikesfart (248/1982) 7 § 1 mom., 8 § 1 mom., 12 § 3 mom., 16 § 1 mom., 22 § 4 mom. och 24 §,
av dem 8 § 1 mom. sådant det lyder i lag 336/1996 samt 12 § 3 mom. och 22 § 4 mom. sådana de lyder i lag 152/2001, som följer:

Gällande lydelse

7 §

Beredskapstider och arbetstid

Är arbetstagare på det sätt som avses i 10 § sjömanslagen (423/78) eller på ett därmed jämförbart sätt eller eljest enligt avtal skyldig att under bestämda tider stanna ombord under sin fritid och vid behov genast vara redo att börja sitt arbete, skall den tid som använts till beredskapen i sin helhet räknas som arbetstid.

8 §

Övertidsarbete per dygn

En arbetstagare är skyldig att högst 16 timmar i veckan mot ersättning utföra övertidsarbete utöver den i 4 § 1 mom. stadgade ordinarie arbetstiden per dygn. Arbetstiden per dygn får likväl vara högst 14 timmar. I enskilda fall kan arbetsministeriet, efter att ha gett delegationen för sjömansärenden tillfälle att avge utlåtande, bevilja undantag från dessa maximitider. Villkor för undantagslov är att övertidsarbetet utförs med arbetstagarens samtycke och att överenskommelse träffats om att det avlösningssystem som avses i 18 § skall iakttas på fartyget eller arbetstiden skall utjämnas inom tre månader så att den motsvarar ovan stadgade maximitider.

Föreslagen lydelse

7 §

Beredskapstider och arbetstid

Är arbetstagaren på det sätt som avses i 4 kap. 6 § 1 mom. i lagen om sjöarbetsavtal (/) eller på ett därmed jämförbart sätt eller *annars* enligt avtal skyldig att under bestämda tider stanna ombord under sin fritid och vid behov genast vara redo att börja sitt arbete, ska den tid som använts till beredskapen i sin helhet räknas som arbetstid.

8 §

Övertidsarbete per dygn

En arbetstagare är skyldig att högst 16 timmar i veckan mot ersättning utföra övertidsarbete utöver den i 4 § 1 mom. stadgade ordinarie arbetstiden per dygn. Arbetstiden per dygn får likväl vara högst 14 timmar. I enskilda fall kan *arbets- och näringsministeriet* efter att ha gett delegationen för sjömansärenden tillfälle att avge utlåtande bevilja undantag från dessa maximitider. Villkor för undantagslov är att övertidsarbetet utförs med arbetstagarens samtycke och att överenskommelse träffats om att det avlösningssystem som avses i 18 § ska iakttas på fartyget eller arbetstiden ska utjämnas inom tre månader så att den motsvarar ovan stadgade maximitider. *Arbets- och näringsministeriets beslut får överklagas så som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).*

12 §

Vilotiden per dygn

Under varje period av 24 timmar skall vakthållande personal ges en vilotid på minst tio timmar. Den vakthållande personalens vilotid kan förkortas enligt 2 mom., om arbetstagaren under varje period av sju dagar ges en vilotid på minst 70 timmar.

12 §

Vilotiden per dygn

Under varje period av 24 timmar ska vakthållande personal ges en vilotid på minst tio timmar. *Vilotiden kan delas in i högst två delar av vilka den ena ska vara oavbrutet i minst sex timmar.* Den vakthållande personalens vilotid kan förkortas enligt 2 mom., om arbetstagaren under varje period av sju dagar ges en vilotid på minst 70 timmar.

16 §

Fritid som övertidsersättning

Då i 13 och 14 §§ avsedd fritid ges, skall i tillämpliga delar iakttas vad i lagen om sjömäns semester (353/75) är stadgat om uträkning och betalning av semesterlön samt om underrättelse angående semestertidpunkten. Om fritiden på arbetstagarens begäran undantagsvis ges i form av en kort, högst tre dagar lång ledighet, kan parterna utan hinder av vad som ovan är stadgat om arbetsgivarens underrättelseplikt avtala om tidpunkten för ledigheten.

16 §

Fritid som övertidsersättning

Då fritid *enligt* 13 och 14 § ges, ska i tillämpliga delar iakttas vad *som i semesterlagen för sjömän (433/1984) föreskrivs* om uträkning och betalning av semesterlön samt om underrättelse angående semestertidpunkten. Om fritiden på arbetstagarens begäran undantagsvis ges i form av en kort, högst tre dagar lång ledighet, kan parterna utan hinder av vad som ovan *föreskrivs* om arbetsgivarens underrättelseplikt avtala om tidpunkten för ledigheten.

22 §

Bestämmelsernas tvingande natur

Med stöd av denna paragraf får inte överenskommas om undantag som står i strid med internationella avtal som är bindande för Finland.

22 §

Bestämmelsernas tvingande natur

En bestämmelse i ett kollektivavtal vilken försämrar sådana förmåner som avses i för Finland bindande internationella konventioner eller Europeiska unionens rättsakter är ogiltig. I stället för den bestämmelsen ska bestämmelserna i en internationell konvention eller i Europeiska unionens rättsakter iakttas eller, om detta inte är möjligt, de bestämmelser genom vilka bestämmelserna i en internationell konvention har satts i kraft eller Europeiska unionens rättsakter har genomförts.

22
Gällande lydelse

RP 264/2010 rd
Föreslagen lydelse

24 §

Framläggning

Arbetsgivare skall ombord på fartyget *eller på annat lämpligt ställe* hålla denna lag och med stöd av den utfärdade *stadganden och* bestämmelser framlagda till påseende.

24 §

Framläggning

Arbetsgivaren ska hålla denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den *fritt tillgängliga för arbetstagarna på arbetsplatsen.*

Denna lag träder i kraft den 20 .
